
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2010:2

Utbildning i hbt-frågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2010:44 om utbildning i hbt-frågor. Utskottet föreslår att Kyrkomötet avslår motionen i sin helhet. Till betänkandet finns en reservation till förmån för punkt 1 i motionen och en reservation till förmån för punkt 2 i motionen. Till betänkandet finns också en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:44, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:44, punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2010:44 av Karin Långström Vinge m.fl., Utbildning i hbt-frågor

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att utreda om en hbt-utbildning för Kyrkomötets ledamöter skulle kunna möjliggöras.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att uppmuntra stiftens att starta utbildningar i hbt-frågor för anställda, ideella och förtroendevalda.

Bakgrund

HBT

HBT är en benämning på homosexuella, bisexuella och transpersoner som grupp. En homosexuell person kan bli kär, förälskad i och/eller sexuellt attraherad av någon av sitt eget kön. En bisexuell person kan bli kär, förälskad i och/eller sexuellt attraherad av en person oavsett om det är en man eller kvinna. En transperson är en person vars utseende eller identitet uttrycker ett annat kön än det som registrerades vid födseln och är ett samlingsnamn på till exempel transvestiter och transsexuella. Transpersoner kan vara antingen hetero-, bi- eller homosexuella.

Tidigare behandlingar i kyrkomötet

Frågan om utbildning i hbt-frågor behandlades i Kyrkomötet 2009 med anledning av en motion med liknande förslag som årets motion. Skillnaden är att årets motionärer föreslår att Kyrkostyrelsen ska *utreda* möjligheten för att utbilda Kyrkomötets ledamöter i hbt-frågor.

I kyrkolivsutskottets betänkande 2009:9, menade man att det behövs ökad kunskap och större insikt inom området, men att all utbildning bör vara frivillig. Man menade att för att en människa ska ändra beteendemönster och attityder

krävs ett djupgående värdegrundsarbete. Därför avslogs motionen vars förslag innebar att kyrkomötesledamöterna skulle utbildas i hbt-frågor.

Till betänkandet fanns en reservation i fråga om motionens punkt 2. Den punkten överensstämmer innehållsmässigt med punkt 2 i årets motion. Reservationen fick stort stöd, 105 ledamöter röstade för reservationen mot de 119 ledamöter som röstade för utskottets förslag om avslag. I Kyrkomötets protokoll finns flera reservationer och man uttrycker det stora behovet inom Svenska kyrkan att lära sig mer i denna fråga. Man menar att hbt-personer är en utsatt grupp i samhället, inte minst av tystnadens kultur och normer som utgår från heteronormen. Man menar att lära mera är att minska de kränkningar som hbt-personer utsätts för. Reservanterna ville därför uppdraga Kyrkostyrelsen att uppmuntra alla stift att starta utbildningar i hbt-frågor och man menade att det är en fortsättning på det arbete som påbörjades i församlingar och stift 2002 då skriften *Homosexuella i kyrkan – ett Svenska kyrkans samtalsdokument* spreds. Eftersom bara hälften av Svenska kyrkans pastorat har använt sig av det materialet menade de att detta värdegrundsarbete behöver uppmuntras för att inte avstanna.

Sporadiska utbildningssatsningar

I bakgrundstexten till kyrkolivsutskottets betänkande 2009:9 framgår det att utbildning i hbt-frågor mest handlar om tillfälliga och sporadiska inslag i stiftens verksamhet. Enligt ny uppgift planeras inte heller några omfattande eller strategiska utbildningssatsningar i stiftens idag. Det som kan nämnas är projektet *Liv och lust*, fortbildningsdagar för medarbetare i Härnösands stift kring ungdomar och sexualitet i oktober 2010. Under dagarna behandlas kärlekens förändrade landskap med hbt-frågor som en integrerad del. Dagarna genomförs i samarbete med den nationella nivån och en liknande utbildningsdag genomfördes i Stockholm i mars 2010 där inbjudan skickades till samtliga stift.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar avslå motion 2010:44, punkt 1 och 2.

Under utskottsbehandlingen framkom olika uppfattningar om förslagen i motionen. Utskottet menar, liksom motionärerna och Svenska kyrkans unga i sitt motionssvar, att utbildning är en bra åtgärd för att minska fördomar och förebygga diskriminering. Därför bör det erbjudas kompetensutveckling inom hbt-området. Bilden av hur stiftens hanterar utbildning inom hbt är varierande och därför är också uppfattningen om hur mycket den nationella nivån ska stimulera till utbildning i stiftens olika inom utskottet.

Eftersom Kyrkomötets ledamöter tagit beslut i samlevnadsfrågan menar utskottet att det finns en grundkunskap i hbt. Dock kan det, trots detta, finnas ett fortsatt behov av fortbildning. Samtidigt finns behov av fördjupning i andra frågor och risken finns att dessa hbt-frågor får stå tillbaka om Kyrkomötet prioriterar utbildning av Kyrkomötets ledamöter inom hbt.

Genom tidigare seminarier i Kyrkomötet finns erfarenhet av att korta seminarier ger tillräckligt goda insikter i ett verksamhetsområde. Med ett sådant upplägg är det fullt möjligt att genomföra en utbildning i seminarieform under en av kyrkomötesessionerna och då finns ingen anledning att uppdraga till Kyrkostyrelsen att utreda möjligheten.

Utskottet kvarstår vid förra årets beslut med de motiv för avslag som utskottet hade då. Det behövs ökad kunskap och insikt inom området, men all utbildning bör vara frivillig. Därför föreslår utskottet avslag till motionen som helhet.

KI 2010:2

Uppsala den 30 september 2010

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Carina Etander Rimborg, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Carina Etander Rimborg, ordförande, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Cecilia Brinck, Kristina Sandström, Hans G Erikson, Karin Söder, Anders Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Marie Nielsén, Helena Nordvall, Christer Björk, Kerstin Bodell, Bo Lindell, Kekke Paulsson, Kerstin Rossipal, Anna Ekström, Stig Domargård, Berit Simonsson och Berth Löndahl.

Biskoparna Antje Jackelén och Carl Axel Aurelius har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation 1

Vi reserverar oss till förmån för motion 2010:44, punkt 1 och yrkar bifall till motion 2010:44, punkt 1.

Christina Meltin Westerlund och Britta Broman

Reservation 2

Svenska kyrkan har ett ansvar för att motverka diskriminering och hatbrott och det finns flera värdegrundsfrågor inom hbt-sfären som måste belysas teologiskt och pastoralt. Som utskottet konstaterar behövs det ökad kunskap och insikt inom området. Att kyrkomötet *uppmuntrar* stiftens att starta utbildningar i hbt-frågor för anställda, ideella och förtroendevalda innebär inte att det är fråga om ett obligatorium utan är i stället avsett för att underlätta för stiftens att prioritera detta område.

Vi yrkar bifall till motion 2010:44, punkt 2.

Britt Louise Agrell, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson och Christina Meltin Westerlund

Särskild mening

Jag anser att motion 2010:44 skulle ha bifallits i sin helhet.

Anna Ekström